

[Úvod ke knize o Pravdě - 1]

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2003](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2003](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 17. 3. 2003

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 17. 3. 2003

[Úvod ke knize o Pravdě – 1]

Cílem našich úvah, tj. vlastním cílem, je „Pravda“; způsob, jak k tomuto cíli směřujeme, je pochopení a formulace problému Pravdy. Toto pochopení nám není dáno předem, a nemůžeme je odvodit z dosavadních myslitelských výkonů ani těch největších filosofů. Ti nám nepochybně mohou velice pomáhat, a dokonce to nikdy nemůžeme být je v relativní náležitosti provést sami, bez jejich pomoci (to je nejvlastnější důvod toho, proč musíme znát myšlení svých předchůdců, aspoň těch největších resp. pro daný problém nejdůležitějších. Ale abychom věděli, kde a u koho nezbytnou pomoc hledat, musíme vědět, co vlastně hledáme. Toto „co“, k němuž míříme ve svých úvahách, a víc, ve svých pokusech, se nám (osobně nám) muselo někdy nějak vyjevit, a musí se nám „to“ vyjevovat čas od času vždy znovu. Vyjevování, jevení není vznikem, nýbrž je vyjevováním něčeho, co tu „jest“; chceme-li pochopit problém pravdy, musíme s ním mít osobní zkušenost. Ale tu nejde o osobní zkušenost s tím, jak onen problém uchopili jiní (vždyť jak bychom jinak mohli setrvat u ‚svého‘ problému a nenechat se odvést někam jinam, k jiným problémům jiných myslitelů?), takže bychom se teprve od nich naučili ten problém zahlédnout, spatřit a vidět. Jde nám tedy na samém počátku o to, jak se ten problém vyjevil a vyjevuje nám. Jeviti, vyjevovati se v řečtině řeklo FAINESTHAÍ; proto nemůžeme vycházet od nějakého pojetí, ať už svého nebo cizího, i kdyby se nám sebelépe hodilo a zalíbilo. Ale v takovém případě je zapotřebí počítat s tím, že budeme muset provádět četné korektury (a právě v těch nám mohou jiní myslitelé někdy významně pomoci, ale ani tady není žádná jistota: vždyť také oni se mohli mýlit – a my nechceme studovat jejich omyly, nýbrž chceme prozkoumat mj. také to, jak se vůbec omyl může vyjevit jako omyl? jaké jsou předpoklady toho, aby se vyjevil v pravdě, ve světle pravdy, jako omyl?).

(Písek, 030317–1.)